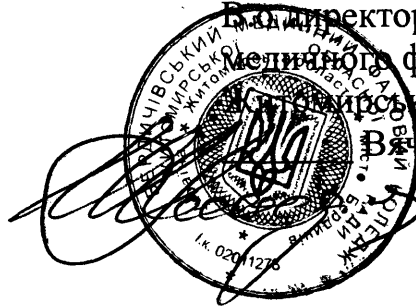


Бердичівський медичний фаховий коледж
Житомирської обласної ради

ЗАТВЕРДЖУЮ

Б.о. директора Бердичівського
медичного фахового коледжу
Житомирської обласної ради

В'ячеслав ШЕВЧЕНКО



ПОЛОЖЕННЯ

про академічну доброчесність
учасників освітнього процесу
Бердичівського медичного фахового коледжу
Житомирської обласної ради

Розглянуто і схвалено педагогічною радою
коледжу

Протокол № 5 від 31 березня 2026

1. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність (далі - Положення) є внутрішнім нормативним актом, який спрямований на забезпечення якісних освітніх послуг наданих здобувачам освіти, додержання моральних, правових, етичних норм поведінки всіма учасниками освітнього процесу.

1.2. Положення розроблено на основі Конституції України, Закону України «Про освіту»; Закону України «Про академічну доброчесність», Закону України «Про авторське право»; Закону України «Про фахову передвищу освіту», «Про загальну середню освіту»; нормативних актів Кабінету Міністрів України, статуту та інших внутрішніх нормативних документів Бердичівського медичного фахового коледжу Житомирської обласної ради.

1.3. Метою Положення є дотримання професійних стандартів в усіх сферах діяльності, підтримка рівних, прозорих взаємин між педагогічними працівниками та здобувачами освіти, запобігання порушення академічної доброчесності.

1.4. Педагогічні працівники та здобувачі освіти, усвідомлюючи свою відповідальність за неналежне виконання функціональних обов'язків, формування сприятливого освітнього середовища для забезпечення дієвої організації освітнього процесу, розвитку інтелектуального, особистісного потенціалу, підвищення престижу навчального закладу, зобов'язуються виконувати норми даного Положення. <

1.5. Дія Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу (педагогічних працівників, здобувачів освіти та їх батьків чи осіб, які їх замінюють) та співробітників навчального закладу.

2. Поняття та принципи академічної доброчесності

2.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та наукових (творчих) досягнень.

2.2. Відповідно до ст.17. Закону України «Про академічну доброчесність» порушення академічної доброчесності характеризується однією чи кількома з таких ознак:

1) **обман** - свідоме надання чи оприлюднення будь-якої неправдивої інформації про себе (інших осіб) чи про результати своєї (інших осіб) академічної діяльності;

2) **несправедливість**, що виявляється у вчиненні однієї чи кількох таких дій:

- порушення принципу рівності, зокрема шляхом упередженого та/або дискримінаційного ставлення до іншого учасника освітнього процесу, вченого;
- упереджене оцінювання результатів академічної діяльності;
- застосування виду академічної відповідальності, що не відповідає змісту та рівню (значущості) вчиненого порушення академічної доброчесності;
- надання або отримання незаслуженої переваги;

3) **бездіяльність**, неприйняття (несвоєчасне прийняття) рішень, невиконання (несвоєчасне виконання), свідоме порушення своїх обов'язків, визначених законодавством, внутрішніми актами;

4) **привласнення результатів** інтелектуальної діяльності іншої особи (інших осіб).

Стаття 18. Закону України «Про академічну доброчесність» визначає наступні види порушень академічної доброчесності

- 1) відчуження авторства;
- 2) академічний плагіат;
- 3) приписування авторства;
- 4) самоплагіат;
- 5) фабрикація;
- 6) фальсифікація;
- 7) недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом;
- 8) недоброчесне оцінювання;
- 9) несамотійне виконання завдання;
- 10) недозволена допомога;
- 11) академічний саботаж;
- 12) схилення до порушення академічної доброчесності;
- 13) інституційні порушення академічної доброчесності.

Окрім вищезгаданих, ст. 42 Закону України «Про освіту» визначає ще два види порушень академічної доброчесності:

- 1) списування;
- 2) хабарництво;

Відчуження авторства - це передача автором (авторами) створеного ним (ними) на замовлення або без такого замовлення, платно чи безплатно, академічного твору (його частини) іншій особі та подальше оприлюднення такого академічного твору (його частини) із зазначенням як автора особи, яка не є його (її) автором.

Академічний плагіат - це оприлюднення (частково або повністю) наукового (творчого) результату, отриманого іншою особою, як результату власної академічної діяльності та/або відтворення в академічному творі чи навчальній роботі (частково або повністю) раніше оприлюдненого (опублікованого) твору (навчальної роботи) іншого автора (інших авторів) без посилання на відповідне джерело, та/або оприлюднення в академічному творі (навчальній роботі) перекладу іншомовного твору (його частини) без зазначення автора (авторів) перекладеного твору.

Приписування авторства - це оприлюднення твору, серед авторів якого зазначена особа, яка не брала участі у його створенні.

Самоплагіат – це оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів без зазначення інформації про джерело попереднього оприлюднення.

Різновидами самоплагіату є дуплікація публікацій та наукових результатів

Дуплікація публікацій – це публікація однієї і тієї самої статті, наукової роботи (цілком або з несуттєвими змінами) в декількох виданнях, а також повторна публікація (цілком або з несуттєвими змінами) раніше оприлюднених статей, монографій, інших наукових робіт як нових наукових робіт;

Дуплікація наукових результатів — публікація повністю чи частково одних і тих самих наукових результатів у різних статтях, монографіях, інших наукових працях як нових результатів, які публікуються вперше

Фабрикація — це вигадування суб'єктом академічної діяльності даних чи фактів про результати власної академічної діяльності.

Фабрикація передбачає:

- наведення у письмових роботах учасників освітнього процесу вигаданих чи неперевіраних даних, результатів експериментів, розрахунків чи емпіричних досліджень, фотографій, аудіо-та відеоматеріалів тощо;

- посилання на вигадані джерела інформації;
- приписування іншим особам текстів, думок чи ідей, яких вони не висловлювали' чи не публікували.

Фальсифікація –це свідомо зміна чи модифікація наявних даних, що призводить до створення завідомо неправдивої інформації щодо результатів академічної діяльності.

Фальсифікація передбачає:

- необґрунтоване корегування результатів власних наукових досліджень чи виконання навчальних завдань (таке, що не базується на повторних чи додаткових дослідженнях, вимірюваннях або розрахунках, виправленні виявлених помилок тощо);
- наведення у письмових роботах здобувачів та в наукових роботах свідомо змінених літературних даних та даних, отриманих із інших джерел; зокрема, статистичних даних, результатів експериментів, розрахунків чи емпіричних досліджень, фотографій, аудіо- та відеоматеріалів тощо без належного обґрунтування причин і зазначення методики їх корегування;
- наведення неповної або викривленої інформації у письмових роботах.

Недобросчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом – це оприлюднення текстів, зображень, даних, інших результатів, згенерованих штучним інтелектом, як результатів власної академічної діяльності, якщо цей факт не зазначено в академічному творі чи супровідних матеріалах до нього.

Недобросчесне оцінювання - це свідоме порушення вимог щодо оцінювання, визначених цим Законом, законодавством, внутрішніми актами, умовами конкурсу, що призвело до завищення або заниження оцінки результатів академічної діяльності.

Недобросчесне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти;

- невчасне повідомлення здобувачів освіти про систему оцінювання результатів навчання;
- застосування системи оцінювання, що не відповідає декларованим цілям та завданням теми, дисципліни, практики, освітньої програми тощо;
- відсутність об'єктивних критеріїв оцінювання.

Несамостійне виконання завдання - це виконання навчального, конкурсного завдання, зокрема під час оцінювання результатів навчання, із залученням не дозволених для використання джерел інформації, технічних засобів та/або недозволеної допомоги іншої особи (інших осіб).

Недозволена допомога - це надання допомоги, не передбаченої умовами навчального, конкурсного завдання, яка призвела або могла призвести до викривлення оцінки результатів академічної діяльності.

Академічний саботаж - це діяння (дія чи бездіяльність) педагогічного, науково-педагогічного, наукового працівника, здобувача освіти, вступника, учасника конкурсу, що перешкоджає реалізації законних інтересів іншої особи в її академічній діяльності.

Схиляння до порушення академічної добросчесності - це прохання, вмовляння, доручення (вказівка), погроза, примушування, тиск чи будь-яка інша форма спонукання особи до вчинення порушення академічної добросчесності.

Інституційними порушеннями академічної добросчесності є:

- 1) надання, поширення недостовірної інформації щодо власної академічної діяльності та/або академічної діяльності їхніх педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників, здобувачів освіти;

2) бездіяльність щодо розбудови системи та/або механізмів чи правил забезпечення академічної доброчесності;

3) безпідставне залишення без розгляду повідомлення про порушення академічної доброчесності;

4) невжиття заходів, спрямованих на виявлення порушень академічної доброчесності;

5) невжиття заходів реагування на встановлені факти порушення академічної доброчесності.

Списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

Хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи , пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.

2.3. Академічна доброчесність впроваджується через систему принципів: законності, професіоналізму, чесності, взаємоповаги, ввічливості, справедливості, відповідальності, прозорості, толерантності.

2.4. Офіційне висвітлення діяльності закладу та напрямів його розвитку може здійснювати керівник або особа за його дорученням.

2.5. У разі, якщо відбулося розповсюдження інформації, яка є неправдивою, особа, яка до цього причетна, має зробити все можливе, щоб спростувати викривлену інформацію, зменшити обсяг завданої шкоди.

3. Забезпечення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу

3.1. Академічна доброчесність забезпечується усіма співробітниками та учасниками освітнього процесу шляхом:

- запобігання корупції, хабарництву;
- дотримання Конвенції ООН «Про права дитини», норм Конституції України,
- Законів України, Статуту та Правил внутрішнього розпорядку;
- утвердження позитивного іміджу закладу освіти;
- дотримання етичних норм спілкування на засадах партнерства, взаємоповаги, толерантності стосунків;
- збереження, поліпшення та раціонального використання навчально-матеріальної бази навчального закладу;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни, корпоративної етики;
- посилення на джерела інформації в разі використання;
- дотримання норм про авторські права;
- надання правдивої інформації про методики і результати власної освітньої діяльності;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання (набуття компетентностей);
- надання якісних освітніх послуг із використанням у практичній професійній діяльності інноваційних здобутків у галузі освіти;
- відповідальності за порушення академічної доброчесності.

3.2. Академічна доброчесність забезпечується педагогічними та науково-педагогічними працівниками шляхом:

- якісного та результативного виконання своїх функціональних обов'язків;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни, корпоративної етики;
- обов'язкової присутності, активної участі на засіданнях педагогічної ради та колегіальної відповідальності за прийняті управлінські рішення;
- незалежності професійної діяльності від політичних партій, громадських і релігійних організацій;
- підвищення своєї кваліфікації шляхом саморозвитку і самовдосконалення, а також вчасного проходження відповідно до вимог законодавства курсової підготовки;
- дотримання правил посилення на джерела інформації у разі використання даних, написання методичних матеріалів, наукових робіт, тощо.
- надання якісних освітніх послуг з використанням у практичній професійній діяльності інноваційних здобутків у галузі освіти;
- об'єктивного оцінювання результатів навчання здобувачів освіти;
- здійснення контролю за дотриманням академічної доброчесності;
- інформування здобувачів освіти про типові порушення академічної доброчесності та види відповідальності за її порушення.
- нерозголошення конфіденційної інформації, інформації з обмеженим доступом та інших видів інформації відповідно до вимог законодавства в сфері інформації та звернення громадян.

3.3. Академічна доброчесність забезпечується здобувачами освіти шляхом:

- поваги до педагогічних працівників;
- поваги честі і гідності інших осіб, навіть якщо їх погляди відрізняються від власних переконань;
- присутності на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами;
- самостійного виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- подання на оцінювання лише самостійно виконаної роботи, що не є запозиченою або переробленою з іншої, виконаної третіми особами;
- використанням у навчальній або дослідницькій діяльності лише перевірених і достовірних джерел інформації та грамотного посилення на них;
- неприпустимості пропонування хабаря за отримання будь-яких переваг у навчальній або дослідницькій діяльності, у тому числі з метою зміни отриманої академічної оцінки.

3.4. Порядок дотримання правил академічної доброчесності під час створення та оприлюднення академічних творів учасниками освітнього процесу визначено Ст.8. Закону України «Про академічну доброчесність»:

- під час створення академічного твору автор повинен дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності.
- якщо в академічному творі використані результати інтелектуальної творчої діяльності (текст, зображення, ідея, розробка, твердження, відомості,

думка тощо) іншої особи, про це має бути зазначено в такому академічному творі з посиланням на відповідне джерело інформації та/або відповідного автора.

- посилання на джерело інформації здійснюється у спосіб, що дає змогу виокремити внесок автора в академічному творі серед результатів інтелектуальної творчої діяльності інших осіб.

- академічний твір повинен містити достовірну інформацію та не має містити сфабрикованої чи сфальсифікованої автором інформації.

- у разі наведення припущень чи недоведених тверджень про це має бути навмисне перешкоджання навчальній чи трудовій діяльності;

- участь у будь-якій діяльності, що пов'язана з обманом, нечесністю; підrobка та використання документів;

- перевищення повноважень, що передбачені посадовими інструкціями, контрактами;

- використання мобільних телефонів під час навчальних занять, нарад або офіційних заходів;

- вживання наркотичних речовин, алкогольних напоїв, паління, у тому числі й електронних сигарет, поява в стані алкогольного, наркотичного та токсичного сп'яніння;

- пронесення зброї, використання газових балончиків та інших речей, що можуть зашкодити здоров'ю та життю людини.

- зазначено в академічному творі.

- в оприлюдненому академічному творі зазначаються всі його автори.

- у разі використання в академічному творі об'єкта, згенерованого штучним інтелектом, автор повинен повідомити про це в такому творі із зазначенням методики генерування та/або посилання на відповідну комп'ютерну програму чи її опис згідно з вимогами щодо оформлення та/або оприлюднення відповідних академічних творів, визначених відповідним суб'єктом академічної діяльності.

- в оприлюдненому академічному творі, крім авторів, зазначаються й інші особи, які брали участь у роботі над ним (надання рекомендацій, консультування, редагування, оформлення, виконання експериментів, розрахунків, перекладу тощо), із зазначенням характеру внеску кожної з таких осіб.

- інформація про рецензента (рецензентів) академічного твору може не оприлюднюватися відповідно до редакційної політики видавця.

- у разі використання автором у новому академічному творі власних раніше опублікованих наукових результатів (частково або повністю) про це має бути обов'язково зазначено в цьому новому академічному творі.

3.5. При прийомі на роботу працівник знайомиться із даним Положенням під розписку після ознайомлення із правилами внутрішнього розпорядку закладу.

3.6. Положення оприлюднюється на сайті закладу.

3.7. Адміністрація навчального закладу:

- забезпечує попередження порушень академічної доброчесності шляхом консультацій та інших колективних та індивідуальних форм навчання з педагогічними працівниками щодо створення, оформлення ними методичних розробок (робіт) для публікацій, на конкурси різного рівня;

- використовує у своїй діяльності (рецензування робіт на конкурси різного рівня, на присвоєння педагогічного звання) та рекомендує педагогічним працівникам сервіси безкоштовної перевірки робіт на антиплагіат.

3.8. Педагогічні працівники в процесі своєї освітньої діяльності дотримуються етики та академічної доброчесності, умов даного Положення, проводять роз'яснювальну роботу зі студентами щодо норм етичної поведінки та неприпустимості порушення академічної доброчесності (плагіат, порушення правил оформлення цитування, посилання на джерела інформації, списування, тощо).

4. Відповідальність за порушення академічної доброчесності

4.1. Основні види відповідальності педагогічних працівників за порушення академічної доброчесності встановлює ч. 5 ст. 42 Закону України «Про освіту»:

- відмова у встановленні кваліфікаційної категорії, присвоєнні педагогічного звання;
- позбавлення раніше встановленої категорії;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

4.2. За порушення академічної доброчесності для здобувачів освіти ч. 6 ст. 42 Закону України «Про освіту»:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента;
- скерування на додаткове навчання з питань академічної доброчесності;
- повторне виконання завдання;
- зниження оцінки за виконання завдання;
- усне чи письмове повідомлення юридичної або фізичної особи, яка здійснює оплату за навчання, про факт порушення;
- відрахування із закладу освіти (крім неповнолітніх осіб).

4.3. Ст.22 Закону України «Про академічну доброчесність» визначено санкції за порушення академічної доброчесності:

До педагогічних, науково-педагогічних працівників

Педагогічні, науково-педагогічні працівники, яких було притягнуто до академічної відповідальності протягом одного року з дня набрання чинності рішенням уповноваженого органу про встановлення факту порушення ним академічної доброчесності не можуть подавати документи на присвоєння їм педагогічного (вченого) звання.

До здобувачів освіти:

1) виховні заходи реагування:

- відвідування тематичних занять (урок, лекція, курс, тренінг тощо) з академічної доброчесності та/або академічного письма;
- усне попередження про необхідність дотримання академічної доброчесності та можливе притягнення до академічної відповідальності;
- письмове попередження про необхідність дотримання академічної доброчесності та можливе притягнення до академічної відповідальності;
- повторне виконання завдання;

2) заходи в межах притягнення до академічної відповідальності:

- повторне проходження (виконання) відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- повторне проходження оцінювання (включаючи підсумкове оцінювання або атестацію);
- позбавлення права брати участь у конкурсах щодо отримання стипендій, грантів, участі у програмах академічної мобільності на строк від одного до трьох років;
- відрахування з числа осіб, які здобувають освіту за державним чи регіональним замовленням;
- позбавлення пільг з оплати навчання та/або інших пільг, наданих закладом освіти, на строк від одного до трьох років;
- позбавлення академічної стипендії на строк до одного навчального року;
- відрахування здобувача фахової передвищої освіти (крім осіб, які одночасно здобувають повну загальну середню освіту, та осіб з особливими освітніми потребами).

4.4. Види академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності наведено в додатку 1

5. Комісія з питань академічної доброчесності

5.1. Комісія з питань академічної доброчесності- незалежний орган для розгляду питань, пов'язаних із порушенням учасниками освітнього процесу морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Положення.

5.2. До складу Комісії входять представники педагогічного колективу та адміністрації навчального закладу

5.3. Персональний склад Комісії затверджується рішенням педагогічної ради. Термін повноважень комісії – 1 рік

5.4. Комісія розглядає питання порушення морально-етичних та правових норм цього Положення за потребою або ж заявою учасників освітнього процесу.

- 5.5. Комісія має такі повноваження:
- виявляти та встановлювати факти порушення академічної доброчесності.
 - проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу.
 - надавати пропозиції, рекомендації щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню діяльність.
 - отримувати і розглядати заяви за умови, що вони носять не анонімний характер, щодо порушення академічної доброчесності учасників освітнього процесу.
 - залучати до своєї роботи експертів, використовувати спеціальні технічні засоби та програмне забезпечення для встановлення фактів порушення академічної доброчесності за поданою заявою.
 - доводити результати роботи щодо порушення академічної доброчесності до відома педагогічної ради та директора коледжу для подальшого реагування.

5.6. Комісія звітує про свою роботу двічі на рік.

6. Прикінцеві положення

6.1. Положення ухвалюється педагогічною радою навчального закладу-більшістю голосів і набирає чинності з моменту схвалення.

6.2. Учасники освітнього процесу мають знати Положення про академічну доброчесність. Незнання або нерозуміння норм цього Положення не є виправданням неетичної поведінки. Навчальний заклад забезпечує публічний доступ до тексту Положення через вебсайт.

6.3. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені будь-яким учасником освітнього процесу за поданням до педагогічної ради та вводяться в дію наказом директора коледжу.

6.4. Рішення про встановлення факту порушення педагогічним працівником академічної доброчесності та визначення виду академічної відповідальності приймає педагогічна рада за участю працівника та/або його законного представника на підставі подання комісії з питань академічної доброчесності.

6.5. За одне порушення може бути застосовано лише один із видів академічної відповідальності.

6.6. Рішення про академічну відповідальність студентів приймає педагогічний працівник, який виявив порушення академічної доброчесності, або педагогічна рада закладу освіти.

6.7. Рішення про притягнення до академічної відповідальності здобувача освіти може бути оскаржене у порядку, визначеному Положенням про порядок розгляду звернень (заяв, клопотань, пропозицій) студентів Бердичівського медичного фахового коледжу та оскарження прийнятих рішень.

Заступник директора з навчальної роботи

Тетяна МЕЛЬНИК

Види відповідальності за порушення академічної доброчесності

Види порушення	Суб'єкти порушення	Умови порушення	Наслідки і форма відповідальності	Орган / посадова особа, що приймає рішення про вид відповідальності
Списування	Здобувачі освіти	-самостійні роботи; -контрольні роботи; - контрольні зрізи знань; - річне (семестрове оцінювання) - іспити	термін-1 тиждень або повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми	Викладачі дисциплін.
		-самостійні роботи; -контрольні роботи; -контрольні зрізи знань; -річне (семестрове оцінювання) - іспити	термін-1 тиждень або повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми	Викладачі дисциплін.
		екзамен (ДПА) річне (семестрове) оцінювання	Повторне письмове проходження оцінювання за графіком проведення ДПА у закладі Незарахування результатів	Атестаційна комісія
		Перший етап Всеукраїнських олімпіад, конкурсів	Робота учасника анулюється, не оцінюється. У разі повторних випадків списування не допускається до участі в наступних етапах конкурсу	Оргкомітет, журі
Необ'єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів	Педагогічні працівники	Свідоме завищення або заниження оцінки за - усні відповіді; - домашні роботи; - контрольні роботи; - практичні роботи; - ДПА; - моніторинги; - конкурсні роботи	Педагогічному працівнику рекомендується опрацювати критерії оцінювання знань. Факти систематичних порушень враховуються при встановленні кваліфікаційної категорії, присвоєнні педагогічних звань	Адміністрація Коледжу, Атестаційні комісії усіх рівнів

<p>Обман фальсифікація</p>	<p>Педагогічні працівники як автори</p>	<p>Навчально-методичні освітні продукти, створені педагогічними працівниками: -методичні рекомендації; -навчальний посібник; -навчально-методичний посібник -наочний посібник; -практичний посібник;</p>	<p>У випадку встановлення порушень такого порядку: а)спотворене представлення у методичних розробках, публікаціях чужих розробок, ідей, джерел, використання Інтернету без посилань, фальсифікація наукових досліджень, неправдива інформація про власну освітню діяльність є підставою для відмови в присвоєнні або позбавленні раніше присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії</p>	<p>Педагогічна та методична рада, атестаційна комісія</p>
<p>фабрикація плагіат</p>		<p>-навчальний наочний посібник; -збірка; -методична збірка - методичний вісник; -стаття; -методична розробка</p>	<p>б) в разі встановлення в атестаційний період фактів плагіату та фабрикації результатів власної педагогічної діяльності позбавлення педагогічного працівника I,II кваліфікаційної категорії</p>	